

Sendandi: Kristján Fr. Kristjánsson

Kennitala: 151062-3699

Dagsetning: 28.02.2023

153. löggjafarþing 2022–2023.

Þingskjal 671 — 529. mál.

Stjórnarfrumvarp.

Frumvarp til sóttvarnalaga.

Umsögn

Mótmæli harðlega og geri alvarlegar athugasemdir við að víða í textanum er víðtækt vald lagt í hendur ráðherra. Að ráðherra geti á grundvelli einfaldrar reglugerðar krafist þess að einstaklingar skuli undirgangast sóttvarnaaðgerðir svo sem skyldu bólusetningar, þó þær séu hvergi nefndar svo heldur talað í kringum það og sett fram sem ráðstafanir til að fyrirbyggja smit eða sóttvarnaráðstafanir.

Enginn maður né stjórnvald, getur kafið einstakling um að undirgangast það að sprautað sé í líkama hans eða önnur þvinguð inntaka eða inngjöf lyfs sem einstaklingur hefur lýst sig andsnúinn að taka í líkama sinn.

Allt slíkt er brot á grundvallar mannréttindum einstaklingsins og skýlausum rétti hans yfir eigin líkama.

III. KAFLI

Almennar sóttvarnaráðstafanir.

12. gr.

Skyldur einstaklinga og lögaðila.

Einstaklingum er skylt að sýna sem mesta varúð vegna smitsjúkdóma og gera sér allt far um að sýkja hvorki sjálfa sig né aðra, að svo miklu leyti sem hægt er. Lögaðilum er skylt að sýna sem mesta varúð vegna smitsjúkdóma í starfsemi sinni og leitast við að haga starfseminni þannig að smit breiðist ekki út.

Hverjum þeim sem hefur ástæðu til að ætla að hann hafi smitast af alvarlegum eða samfélagslega hættulegum sjúkdómi er skylt að leita til læknis án tafar. Leiði heilbrigðissskoðun í ljós að um slíkan sjúkdóm sé að ræða er viðkomandi skylt að fylgja fyrirmælum læknis um meðferð og ráðstafanir til að fyrirbyggja smit. Gruni lækni að einstaklingur sé haldinn smitsjúkdómi, eða ef smitakning vekur upp slíkan grun, er viðkomandi skylt að fylgja fyrirmælum um ráðstafanir, þ.m.t. reglugerðum sem settar er á grundvelli laga þessara, til að fyrirbyggja smit.

Ef heilbrigðisstarfsmaður telur mikilvægt að rekja smit til að hefna frekari útbreiðslu þess ber sjúklingi skylda til að veita nauðsynlegar upplýsingar um það af hverjum hann gæti hafa smitast svo og hverja hann kann að hafa smitað. Komi heilbrigðisstarfsmaður því ekki við ber honum að vísa sjúklingi til göngudeildar, stofnunar eða annars aðila sem hefur aðstöðu til að rekja smit og hefur til þess heimild sóttvarnalæknis. Viðkomandi er skylt að hlýða fyrirmælum um nauðsynlegar rannsóknir til varnar útbreiðslu smits frá sjúklingi.

17. gr.

Upplýsingaskylda.

Sóttvarnalæknir getur kafið heilbrigðisstarfsmenn og heilbrigðisstofnanir um upplýsingar og gögn sem hann telur nauðsynleg, meðal annars úr sjúkraskrá þess sem er smitaður eða grunur leikur á að sé smitandi, svo og frá lögreglu og öðrum aðilum vegna meðferðar stjórnsýslumála.

Mótmæli því harðlega að Sóttvarnalækni sé falið það vald sem um er fjallað í 17.gr. Geri kröfu um að 17. gr. Verði feld burt í heild sinni.

20. gr.

Persónuupplýsingar sem sérstaklega er aflað vegna smitrakningar, t.d. frá aðilum sem á hvílir þagnar- og trúnaðarskylda samkvæmt öðrum lögum eða vegna notkunar smitaðs einstaklings á hugbúnaði eða öðrum búnaði sem geymir t.d. upplýsingar um staðsetningu hans, skulu undanþegnar varðveislu- og skilaskyldu samkvæmt lögum um opinber skjalasöfn. Slíkum gögnum skal eytt þegar þeirra er ekki lengur þörf vegna smitrakningar. Þau er óheimilt að nota í öðrum tilgangi en þeirra var aflað.

Geri athugasemd við 20. grein.

Ekkert er sagt um hver beri ábyrgð á að gögnum skuli eytt né með hvaða hætti né hver skuli annast eyðinguna. Ekkert ákvæði um hvernig skuli fara með mál ef í ljós komi að ekki sé farið eftir þessu tiltekna ákvæði.

28. gr.

Sóttvarnaráðstafanir vegna samfélagslega hættulegs sjúkdóms.

Ráðherra getur með reglugerð, að fengnum tillögum farsóttanefndar, kveðið á um opinberar sóttvarnaráðstafanir þegar um er að ræða samfélagslega hættulegan sjúkdóm, svo sem ónæmisaðgerðir, skimanir, afkvíun afmarkaðra svæða, sveitarfélaga, landshluta eða landsins alls, lokun skóla, notkun hlífðarbúnaðar, stöðvun atvinnurekstrar eða samkomubann eða þær ráðstafanir sem nefndar eru í 27. gr.

Reglugerð um sóttvarnaráðstafanir sem sett er samkvæmt ákvæði þessu getur að hámarki gilt í fjórar vikur í senn. Sóttvarnalæknir getur ákveðið að grípa til ráðstafana skv. 1. mgr. til bráðabirgða í að hámarki sjö daga án þess að leita heimildar fyrir fram ef hann telur að hvers konar töf sé hættuleg en hann skal jafnskjótt gera ráðherra og farsóttanefnd ráðstafanir sínar kunnar. Opinberum sóttvarnaráðstöfunum skal aflétta svo fljótt sem verða má.

Í 28. gr. Eins og víðar hefur verið bent á að ráðherra getur sett fram þvingandi úrræði í einfaldri reglugerð.

Svo sem ónæmisaðgerðir (skyldu bólusetningar)

Mótmæli þessu harðlega og endurtek að enginn getur ráðist með svo freklegum hætti á líkama einstaklinga.

Að ráðherra geti nánast valsað um án aðkomu löggjafans þ.e. Alþingis er skýrt dæmi um valdatöku framkvæmdavalds yfir löggjafarvaldinu. Nokkuð sem á ekki að sjást í lögum frá Alþingi.

Mótmæli því einnig að Sóttvarnalækni sé veitt 7 daga heimild til að grípa til ráðstafana án aðkomu Alþingis í hverju svo sem þær eru fólgnar. Alþingi eitt á að hafa þessar heimildir ekki embættismenn hvaða nafni sem nefnast.

40. gr.

Reglugerðarheimild.

Ráðherra setur í reglugerðir nánari ákvæði um framkvæmd laga þessara, þ.m.t. um:

1. Hvaða smitsjúkdómar eða sjúkdómar af völdum eitrefna og geislavirkra efna falla undir lögin, sbr. 1. mgr. 3. gr.

2. Tilkynningarskyldu á sjúkdómum og atburðum til sóttvarnalæknis og efni tilkynningar, sbr. 1. mgr. 3. gr.

3. Hvaða sjúkdómar teljast alvarlegir, sbr. 2. mgr. 3. gr.

Þá er ráðherra enn fremur heimilt að setja í reglugerðir nánari ákvæði um framkvæmd laga þessara, þ.m.t. um:

1. Hvaða smitsjúkdómar eru samfélagslega hættulegir sjúkdómar, sbr. 3. mgr. 3. gr.

2. Störf farsóttanefndar, sbr. 3. mgr. 8. gr.

3. Tímabundnar takmarkanir á heimsóknir eða tímabundið heimsóknarbann á heilbrigðisstofnanir, sbr. 14. gr.

4. Rannsóknastofur sem greina smitsjúkdóma, sbr. 15. gr.

5. Nánari útfærslu á þeim reglum sem gilda um þá sem sæta einangrun og sóttkví og miðlun persónuupplýsinga um þá til viðbragðsaðila og annarra sem starfa sinna vegna þurfa aðgang að upplýsingunum, sbr. 22. gr.

6. Opinberar sóttvarnaráðstafanir skv. 27., 28., 29. og 30. gr.

7. Vottorð ferðamanna, sbr. 33. gr.

8. Skyldur flugrekenda eða umráðenda loftfars og útgerða eða umráðenda skips, sbr. 35. gr.

9. Frekari útfærslu á reglum alþjóðaheilbrigðisreglugerðarinnar, sbr. 34. og 36. gr.

10. Öryggisbirgðahald sem sóttvarnalæknir hefur umsjón með, sbr. 38. gr.

11. Greiðsluþátttöku sjúklinga, sbr. 39. gr.

Ráðherra er enn fremur heimilt að setja í reglugerð nánari ákvæði um framkvæmd laga þessara, þar á meðal um framkvæmd og samræmingu ónæmisáðgerða.

Ráðherra er heimilt að setja reglugerð um sérstakar ráðstafanir vegna sóttvarna við náttúruhamfarir og aðra vá í samræmi við lög þessi.

Mótmæli harðlega víðtækum heimildum ráðherra til að stjórna nánast eftir eigin höfði og án aðkomu Alþingis mjög mörgum þáttum í lögum þessum. Hér hefur hlutum verið snúið algjörlega á hvolf og Alþingi er sem stimpilstofnun ráðherra og afsalar sér mjög víðtækum völdum til ráðherra og eða embættismanna.

Hvolsvelli, 28.02.2023

Kristján Fr. Kristjánsson